

Ikt. sz.: HOB-42/22-4/2023.

HOB-6/2023. sz. ülés
(HOB-15/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Honvédelmi és Rendészeti Bizottságának**
2023. május 2-án, kedden, 12 óra 04 perckor
az Országház Hazai Sámuel báró termében (földszint 66.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba jelölt dr. Böröndi Gábor László altábornagy kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Szalay-Bobrovniczky Kristóf hozzászólása</i>	5
<i>Dr. Böröndi Gábor László hozzászólása</i>	6
<i>Kérdések, reflexiók, válaszok</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	25

Napirendi javaslat

A Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba jelölt dr. Böröndi Gábor László altábornagy kinevezés előtti meghallgatása
(A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 4. § (3) bekezdése alapján)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Kósa Lajos (Fidesz), a bizottság elnöke

Kontrát Károly (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Simon Miklós (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Harangozó Tamás (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Lukács László György (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)
Németh Szilárd István (Fidesz)
Móring József Attila (KDNP)
Novák Előd (Mi Hazánk)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Fazekas Sándor (Fidesz) távozása után Németh Szilárd Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Laban János bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter
Dr. Böröndi Gábor László altábornagy, jelölt (Honvéd Vezérkar főnöke)

Megjelent

Hajnik László helyettes államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

KÓSA LAJOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Engedjék meg, hogy tisztelettel köszöntsek mindenkit a mai bizottsági ülésen, melynek egy napirendi pontja van: a Honvéd Vezérkar főnöke beosztása változásának megtárgyalása. Üdvözlöm miniszter urat, tábornok urat és minden kedves vendégünket.

Először a napirendről szavazunk, és egyúttal a napirendi szavazás kapcsán megállapítjuk, hogy határozatképesek vagyunk-e. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a napirendi pontot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) 9 igennel határozatképesek vagyunk, és elfogadtuk a napirendi pontot.

Tisztelt Bizottság! Az ülést megnyitom, és leelőször miniszter úrnak adom meg a szót azzal kapcsolatban, hogy tájékoztassa a bizottságot a személyi változás okairól. Köszönöm szépen.

A Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba jelölt dr. Böröndi Gábor László altábornagy kinevezés előtti meghallgatása

Szalay-Bobrovniczky Kristóf hozzászólása

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönjük, hogy lehetőséget biztosítottak ennek a meghallgatásnak a gyors és időszerű lebonyolítására.

A magyar kormány, és ezen belül jómagam is a háborús helyzet elhúzódására számítok. A szomszédunkban dúló háború kapcsán Magyarország a béke álláspontján áll, és azonnali tűzszünetet akar, azonban ez, úgy látszik, jelenleg sem katonai, sem diplomáciai eszközökkel nem kényszeríthető ki, ezért arra számítunk, hogy egy elhúzódó konfliktusra mindenképpen fel kell készülnünk. Ebben a tekintetben a magyar haderő feladata az, hogy alkalmazkodjon ehhez a helyzethez, és minden erő befektetésével és minden tudásával egy harcképesebb, megváltozott kultúrájú, jól felszerelt, eltökélt, komoly haderőt építsen ki.

Ennek a munkának a kapcsán arra a következtetésre jutottam, hogy a megfelelő embernek mindig a megfelelő időben és a megfelelő helyen kell lenni. Azért tettem javaslatot most egy váltásra, mert azt gondolom - és ezt néhány gondolatban mindjárt kifejtem -, hogy Böröndi altábornagy úr lesz ennek az időszaknak a megfelelő vezérkari főnöke. Dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy úr kiváló katona, egy kiváló embert ismertem meg benne, aki a feladatát precízen és pontosan elvégezte. Egy különleges műveleti háttérű tisztről, egy jól képzett, de kifejezetten különleges műveleti háttérű tisztről beszélhetünk. A 7 éve tartó határhelyzetet ismerve mindannyian tudjuk, milyen fontos volt, hogy a magyar haderő végre lejött a határokra, és ezáltal vissza tudott lépni a katonai kiképzés hagyományos, sőt, a kormány által elrendelt készenlétfokozást követően az emelt szintjére, és újra megindult az egyéni katona kisebb alegységekben való kiképzésének folyamata.

Ez rendkívül fontos harcászati szintű feladatcsoport volt, azonban az előbb említett tartós háború kapcsán az elhúzódó harccselekményekhez való változáshoz vagy hozzáépüléshez a magyar haderőnek hadműveleti szintű tudásra és szakértelemre van szüksége.

Böröndi altábornagy úr életrajzát ismerik, majd bemutatja magát röviden. Az ő háttere, tudása, illetve tapasztalata mind a belföldi haderő vezetését tekintve, hiszen vezérkarifőnök-helyettes volt, mind pedig a jelenlegi NATO-s ismerete tekintetében,

hiszen a Magyar Honvédségben neki van a legmélyebb és legaktuálisabb kapcsolatrendszere, illetve tudása a magyar emberek biztonságát garantáló nemzetközi védelmi rendszer belső működésével kapcsolatban, amely napjainkban egy igen jelentős átalakuláson megy keresztül a tavalyi madridi vagy az ez évi vilniusi csúcstalálkozóig bezárólag, a NATO történelme egyik legnagyobb átalakulásának leszünk és vagyunk tanúi, amelyben a magyar haderő szerepe - a földrajzi elhelyezkedésénél fogva és a haderőfejlesztés folyamata miatt is - megkerülhetetlen. Ebben a feladatrendszerben kiemelt jelentősége van annak, hogy Böröndi tábornok úr ezt a folyamatot belülről ismeri, a vezetőivel személyes kapcsolatban áll.

Az új vezérkari főnök úrtól, amennyiben megkapja a bizalmat és a kinevezést, azt fogom elvárni, hogy ezt a folyamatot, amit jeleztem, folytassa és be is fejezze, és a Magyar Honvédség ne pusztán egy új eszközökkel felszerelt haderő, hanem mélyreható szervezeti kultúraváltozáson átesett legyen, amely folyamatnak csak a kezdete volt az, amit fiatalításként ismert meg a közvélemény. Nagyon jelentős kultúraváltozási elvárás is van ezzel kapcsolatban - ennek a befejezése és egy új hadműveleti szintre emelése lesz. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérem Böröndi Gábor altábornagy urat, hogy néhány szóban mutassa be magát, avagy mondjon magáról néhány szót a bizottságnak.

Dr. Böröndi Gábor László hozzászólása

DR. BÖRÖNDI GÁBOR LÁSZLÓ altábornagy, jelölt (Honvéd Vezérkar főnöke): Tisztelt Honvédelmi és Rendészeti Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Alelnök Urak! Tisztelt Tagok! Köszönöm azt a lehetőséget, ami egy katona életében egyszer adatik meg, hogy a Honvéd Vezérkar főnöke jelöltjeként meghallgatja a parlament illetékes parlamenti bizottsága. Ez megtiszteltetés számomra.

Szeretném először is megköszönni Ruszin tábornok úr munkáját, hiszen biztos alapokat adott a továbblépéshez, ahogy ezt a miniszter úr elmondta.

Magamról annyit, hogy katonacsaládból származom, 14 évesen honvédkollégiumban kezdtem meg a tanulmányaimat Zalaegerszegen. A honvédkollégium meghatározó élmény volt, és ebből jött, ha fogalmazhatok így, a debreceni gondolat, amikor a városvezetéssel együtt létrehoztuk a rendszerváltozás utáni legújabb honvédkollégiumot, a Kratochvil honvédkollégiumot. Maga a gondolat, maguk az ott megszerzett élmények, a tapasztalat és a hazafias nevelés ebből a korszakból származik.

Ezt követően a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán gépesített lövész szakon végeztem. Majd az önkéntes választásom, mint évfolyamelsőnek, Lentire esett, ahol megkezdtem a katonai szolgálatomat 1992-ben. Miért fontos egy fiatal tiszt számára, hogy hol kezd? Ha nem a legkeményebb helyen kezdi, és nem a mesterektől tanulja a hivatását, akkor bizony rossz útra is mehet. Ebben az időszakban, ha visszaemlékszünk, a délszláv válság zajlott a határaink mentén.

Ebben az időszakban 30, 60, illetve 90 perces készenléti alegységeink voltak, amelyben tevékeny részt vállaltam szakasz-, századparancsnokként és zászlóaljparancsnokként. Ez adott nekem egy örök élményt, amikor láttam, hogy működik egy magas harckészültségben lévő hadsereg, megértettem, hogy a kiképzés, felkészítés az alapja mindennek. Kiképzett, felkészített katona nélkül a legjobb felszerelés, a legjobb technika sem működik.

Ezt követően törzsbeosztásokat láttam el a 4. gépesített hadtestparancsnokságon, majd a minisztériumba kerültem, ahol a békeműveletekkel foglalkoztam. 2003 januárjában megkezdtem szolgálatomat első magyar katonaként Afganisztánban. Egyedül őrnagyi beosztásban láttam, hogy másfél év után hova jutott

Afganisztán. Akkor láttam és találkoztam először egy nyugati kultúrával, addig nem, a rendszerváltás előtti időkben lévő katonai kultúrát láttam csak itthon. Ott volt az, amikor őrnagyként önálló jelentéseket küldhettem, önálló döntési jogom, hatás- és jogköröm volt. Láttam azt, amikor emberek halnak meg, láttam, amikor harcba vezetik őket. Ez mély nyomot hagyott bennem, és hiszem, vallom, hogy a missziók azok a gyakorlótereppek, amelyek kapcsán, katonák felkészítésén keresztül, meg tudjuk mérni, hogy hol tartunk. Nagyon fontos mérföldkő a katonák, a tisztek, altisztek pályafutásában.

A későbbiek folyamán, Afganisztán után abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy Debrecenbe helyeztek parancsnokhelyettesnek. Nagy kihívás volt sok szempontból. A Magyar Honvédség legnagyobb alakulatának parancsnokhelyetteseként szolgálni kiemelkedő felelősség és lehetőség. Katonai pályafutásom egyik csúcspontja volt 2009. február, amikor a debreceni Nagytemplom előtt átvettem az 5-ös dandár parancsnokságát. 38 éves voltam, a Magyar Honvédség legfiatalabb tábornoka. Ha valaki fiatalításról beszél, akkor én értem, hogy miről beszél. 38 évesen egy közel 4500 fős alakulatot elvezetni 3 helyőrségben - Debrecen, Hódmezővásárhely és Hajdúhadház - nem könnyű, embert próbáló feladat. A katonáimat a kiképzésen és a felkészítésen keresztül arra inspiráltam, hogy a NATO-követelményeknek feleljenek meg. Amikor a dandárt átadtam, 2 zászlóalj harccsoport NATO Creval minősítéssel esett át, és minden szempontból megfelelt. Ez azt jelenti, hogy képesek voltunk később feladatok megoldására, mint például a határbiztosítás. Dandárparancsnoki éveim alatt részt vettem észak-magyarországi árvízvédelmi munkálatokban mint katonai parancsnok, illetve Szabolcs-Szatmár megyében, amikor az áramkimaradás okozta károk elhárításában vettünk részt, ugyancsak vezettem a magyar katonákat. Ebből tudom, hogy a magyar katona felkészült, elkötelezett és motivált. Ez egy óriási felelősség és lehetőség.

A későbbiek folyamán a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi főnöke voltam, a szárazföldi haderőnemet vezettem. A határ menti feladatok befejezése után lehetőséget kaptam arra, hogy az Amerikai Egyesült Államokban folytassam tanulmányaimat. Elvégeztem a nemzetvédelmi egyetemet Washingtonban, itt a minősítem kiváló lett, rá két évre pedig a hírességek falára rakták fel a fényképemet második magyar tábornokként, de ezt a magyar katonáknak köszönhetem igazából. Minden, amit az ember az életében mint tábornok és vezető elér, a katonái elkötelezettségén múlik. Miért tartom én ezt fontosnak? Ez egyfajta ars poetica számomra. Egy Magyar Honvédséget vezetni megtisztelő, ugyanakkor óriási felelősség. De ez egy csapatmunka, a katonák, a beosztott parancsnokok támogatása, hitvallása, elkötelezettsége nélkül nem lehetséges. Majd miután befejeztem a tanulmányaimat, visszakerültem Magyarországra, ahol hadműveleti csoportfőnök, később törzsigazgató és honvédevezérkarfőnök-helyettes voltam.

Ez előtt két évvel az a megtiszteltetés ért, hogy áthelyeztek Brüsszelbe, a NATO katonai képviselőjeként a Magyar Honvédséget képviseltem. A legizgalmasabb időszakok egyike pályafutásom során, hiszen először afganisztáni kivonulással foglalkoztunk és azt láttam, majd később jött az orosz-ukrán háború. Az orosz-ukrán háború igazából egy lépés egy új biztonsági architektúra kiépítésére Európában. Ha azt gondoljuk, hogy ezzel talán be is tudjuk fejezni a fegyveres konfliktusok sorozatát, ebben nem vagyok biztos. Ez csak egy első lépés abban, hogy Európában változás alatt áll minden, és ezért lenne fontos a béke, hogy stabilizáljuk ezt az egész konfliktust és helyzetet. Elég, ha csak rátekintünk egyébként Fehéroroszországra, elég, ha csak rátekintünk Moldovára. Ahhoz, hogy a magyar állam és a magyar emberek biztonságban legyenek, többfajta eszközrendszer áll rendelkezésre: a diplomácia, a gazdaság, az információs műveletek és a hadsereg. Az én feladatom, ha bizalmat kapok,

egy olyan hadsereg felépítése, megerősítése, amely rendelkezésre áll és képes hazai és szövetségi környezetben megfelelni a vele szemben támasztott követelményeknek.

Van egy rossz mozzanat, esetleg félreértés egyébként Magyarországon, mikor felvetik azt a kérdést, hogy nemzeti hadsereg vagy NATO. A Magyar Honvédség nemzeti hadsereg, amely felkészített, kiképzett, felszerelt és jó tagja a NATO-nak. Mondom ezt annak tükrében, mert mindig vannak tamáskodók, hogy ha valaki megnézi a lengyel vagy a francia hadsereget, bizony azok is nemzeti alapon állnak. A célunk az, hogy a magyar katonai hagyományokon alapuló, erős, hadműveleti és később pedig stratégiai szinten befolyásolni képes haderőt hozzunk létre.

Az alapok megvannak, nézzük meg kívülről a képet! Magyarország az egyetlen olyan európai állam, amely a walesi vállalásokat teljesíti. Azt vállaltuk, hogy a GDP 2 százalékára emeljük a honvédelmi költségvetést. Ez hamarosan megtörténik. A következő vállalásunk az volt, hogy egy légvédelmi képességet alakítunk ki, Magyarország légi szuverenitását biztosítjuk. A legújabb beszerzéseink, a NASAMS-rendszer, a passzív és az aktív radarok, ezek egységes rendszerbe kötése jelenleg is zajlik. Ez is, azt jelenthetem önöknek, jó úton halad, de rengeteg még az előttünk lévő munka. Van mellette a nehéz dandár létrehozása. A szerződések megszülettek, Leopard, Lynx, Panzerhaubitze és mindazok a kiegészítő felszerelések ott vannak, amelyekhez a képzett katonák is szükségesek. Joggal vetik fel a kérdést, hogy hogy lesz ebből dandár. Jelentem a válasz az, hogy kiképzés, felkészítés, mert a kiképzésen keresztül tudjuk egyébként azt a képességet létrehozni, amely megfelelő erőt biztosít a Magyar Honvédségnek és Magyarországnak ahhoz, hogy meg tudjuk védeni a szuverenitásunkat. NATO- és EU-kötelékben hajtjuk végre, de önállóan is képeseknek kell lennünk a hadsereg vezetésére.

Mit szeretnék változtatni? A Magyar Honvédségben kialakult egy cizellált békevezetési rendszer, de átléptünk a nulladik fázisba. A nulladik fázis pedig azt jelenti, hogy Magyarország és a környező államok, a frontállamok, Lengyelország, Szlovákia, Magyarország, Románia, Bulgária bizony a nulladik fázisba kerültek át, ami a háborút megelőző állapot. Soha ne kerüljön sor háborúra, de készen kell rá lennünk.

Ennek tükrében a békevezetés rendszerét el kell felejtenünk; harcászati, harci kiképzést kell adni a katonáknak, először alacsonyabb, majd magasabb kötelékben. Ehhez kell a jól képzett tiszti és altiszti kar. Ennek alapjainak a megteremtése megkezdődött. Egy óriási intellektuális kihívás áll előttünk, amikor a gondolkodásmódot akarjuk megváltoztatni; az „így szoktuk” meg a „nem így szeretnénk” nem létezik többé. A cél az, hogy olyan katonáink legyenek, akik az esküjükhöz híven valóban képesek és készek arra, hogy feláldozzák az életüket.

Természetesen az új képességeket tesztelni kell, ezért kiemelten fontosnak tartom a missziókat, még abban az esetben is, ha szokták mondani, hogy veszélyesek. Igen, a műveletek külföldön veszélyesek. De hogy lehet ezt csökkenteni? A feltételek biztosításával és kiváló felkészítéssel, kiképzéssel.

Az én kulcsszavam, amit tudok önöknek ajánlani, mint a Honvéd Vezérkar főnöke jelöltje: a kiképzett, felkészített magyar katona. Tanulnunk kell az orosz-ukrán háborúból, és ezt folyamatosan tesszük.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a NATO-ban láttam, hogy milyen tapasztalatokat szűrnék le ebből a konfliktusból. Az első a hadászati hírszerzés, felderítés. Ahhoz, hogy biztonságban tudjuk hazánkat, bizony legalább 2-3 ezer kilométerrel előre kell látnunk. Nézzük meg, hogy mi zajlik most! Az ukránok azért tudnak felkészülni egyébként orosz műveletekre, mert látják az erőbevonást, amikor a mélységből hozzák előre az erőket. Mit látunk emellett? A mélységi tűzcsapásokat. Bizony, a logisztikát, a vezetési pontokat, az előrevonulási útvonalakat pusztítják, hiszen az a katona, akit útközben pusztítanak el, már nem ér oda a harci érintkezés

vonalaiba. Kiemelt szerepe lesz a drónhadviselésnek a felderítés, az erők pusztítása és a saját erőink megóvása céljából.

Nagyon fontos, hogy a nehézdandár olyan eszközökkel kerül felszerelésre, amelyek biztosítják számukra azt a minőségi fölényt technikailag, ami szükséges ahhoz, hogy a magyar katona sikeresen vívja meg a harcát.

Ami nagyon fontos emellett, a vezetés rendszerének tesztelése, felépítése és kiépítése. Jól működő vezetési rendszer nélkül bizony a hadsereg nem működik. Tehát erre is kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsunk a jövőben, annak érdekében, hogy a Magyar Honvédség egy elkötelezett, kiképzett, felkészített haderő legyen, és képes legyen itthon, és ha kell, máshol, a magyar nemzeti érdekeket szolgálni NATO- és EU-kötelékben. Jelentem befejeztem.

Kérdések, reflexiók, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Azt hiszem, az egyetlen vagyok a bizottsági tagok közül, aki hosszú éveken keresztül dolgozott altábornagy úrral, én mint debreceni polgármester, ön pedig mint dandárparancsnok, és való igaz, hogy együtt hoztuk össze a Kratochvil szakközépiskolát.

Ha még emlékszik rá, az akkori időben, hogy is mondjam, kellően elszántnak kellett ahhoz lenni, hogy ez sikerüljön, mert egész egyszerűen ez nem volt benne az ország hivatalos programjában. Illetőleg a Magyar Kincstárral is alig tudtuk a telkeket meg az épületeket elrendezni, tulajdonképpen a város előlegezte meg a Magyar Honvédségnek az iskolát, és abban a munkában, nyugodtan mondhatom, egy átlagosnál sokkal mélyebb munkakapcsolat alakult ki közöttünk. Én Böröndi úr elszántságát maximálisan alá tudom támasztani egyébként a személyes tapasztalataimmal is.

Nagyon szívesen emlékszem vissza azokra az időkre, amikor azon variáltunk, hogy hogyan kell az iskolát úgy összehozni, hogy egyébként az a gondolat egyáltalán, hogy katonai szakközépiskola, elinduljon, mert különleges engedélyeket kellett beszerezni az Oktatási Minisztériumtól arra vonatkozóan, hogy ez menjen.

Csak szeretném a bizottság tagjainak a figyelmét felhívni arra, hogy a személyes életút, a személyes tapasztalat kapcsán, amit Böröndi úrral kapcsolatban én itt most meghallgattam, messzemenőig alá tudom támasztani azt, amit elmondott.

Illetve, szeretném is kérdezni majd, hogy az előző vezérkari főnök úr, Szendi Romulusz tábornok úr elkezdte harcászati szinten annak az újfajta hozzáállásnak, gondolkodásnak, harceljárásoknak a kidolgozását, amikről miniszter úr is beszélt. Kétségtelen egyébként, hogy a Magyar Honvédség esetében ennek az egyik legmarkánsabb közelmúltbeli tapasztalata a Varsói Szerződésből hozott hadászati és harcászati eljárások együttese, amit egyébként most láthattunk részben Ukrajnában. És láthatjuk azt is, hogy vajon egy ilyen harceljárás mennyire felel meg nekünk, mennyire lennének mi erre képesek, mennyire nem, tehát ez a hagyományosabb tábor, ami ott folyik. Ez rendkívül elgondolkodtató számunkra is. Itt a kérdés az az, hogy elindult egyfajta új harcászat, harceljárás és az ezzel kapcsolatos szemlélet kialakítása, és ezt akarja-e folytatni, vagy valami teljesen másra számítsunk.

Jó néhány gyakorlaton vettem részt jómagam, ahol láttam ezeknek a jeleit, és azt örömmel láttam, hogy ez egy kicsit jobban megfelel a mi sikeresebbnek mondható hadtörténetünknek, mint az a hagyományos varsói szerződéses gondolkodás, hogy: átjáró nyitódj, záródj, aztán akkor majd jön a harmadik, negyedik, ötödik hullám, és valaki csak áttör - ez nem a mi harceljárásunk. Tehát arra szeretnék rákérdezni, hogy azzal a munkával kapcsolatban, amit elkezdett az előző vezérkari főnök úr, mi a véleménye és mennyire kell folytatni, túl azon, hogy egyébként hadászati szinten a háború miatt tényleg újra kell gondolnia mindent Magyarországnak, mert az ország

biztonsága mindenekelőtt való. És az is kétségtelen, hogy ugyan a NATO-nak tagjai vagyunk, és mint ilyen, természetesen a mi hazánk védelmének az egyik nagyon erős lába a NATO-tagság, de azt látnunk kell, hogy a NATO bővítésével azok a problémák, amelyeket mi egyébként a parlamenti vitában is elmondtunk, itt most már valósággá válnak. Minél szélesebb a szervezet, minél több tagja van, annál nehezebb összehozni azokat a kompromisszumokat, amelyek hiányában a NATO nem tud mozdulni.

Mindenki azt hiszi Magyarországon, hogy az 5. cikkely az csak annyi, hogy felhívom a NATO-parancsnokságot, hogy támadás ért minket, és gyertek, de nem! Arról dönteni kell, előtte egy egészen bonyolult procedúra van. Amíg a NATO egy szűk és nagyjából azonos biztonsági érdekű szervezet volt a korábbi időszakban, sokkal könnyebb volt ezeket a kompromisszumokat összehozni. Most egy olyan szervezettel állunk mi szövetségi viszonyban, ahol egyes tagországok biztonsági érdekei szükségszerűen drámaian eltérnek. Teljesen nyilvánvaló, hogy Törökország biztonsági érdekei drámaian különböznek Norvégiáétól. És most még bejött 1300 kilométer új határ az oroszokkal, tehát igenis látjuk azokat a problémákat, amelyeket egyébként meg is jósoltunk. Semmi bonyolultság nincs ebben, egyszerű szervezetelmélet, hogy minél többen vannak konszenzuális döntésre kényszerítve, annál nehezebben megy ez. Tehát itt valóban egy újfajta hadászati szemléletre is szükség van, és ha erről tudna néhány mondatot mondani, akkor azt megköszönném. Köszönöm.

DR. BÖRÖNDI GÁBOR LÁSZLÓ altábornagy, jelölt (Honvéd Vezérkar főnöke):
Elnök úr, nagy tisztelettel köszönöm a kérdéseket. Kezdeném a kérdés első felével. Valóban, amikor a Varsói Szerződésből kiléptünk, ebből azt érzékeltük, hogy aláírtuk, hogy kiléptünk, de igazából a napi világban nem történt semmi.

A Varsói Szerződés hogy működött? Előírták a doktrínákat, orosz volt a vezényleti nyelv, a kulcsbeosztású tábornokok kiválasztásában részt vett a Varsói Szerződés egyesített vezérkara. Azonos volt a technika, azonos volt a harceljárás. És az történt velünk, hogy mi egy nagy gépezet kis fogaskereke voltunk, majd amikor kivettek minket ebből, akkor elkezdtünk magunk körül pörögni, mert már nem voltak azok a kapcsolódási pontok, amik korábban szükségesek voltak. Útkereséseink voltak, nemcsak nekünk, az összes új NATO-tagállamnak, Csehországnak, Szlovákiának, Lengyelországnak; Lengyelország többször változtatott, többször átszervezett, többször váltott generációkat egyébként. Tehát maga a transzformáció nem egy könnyű eset.

Mit látunk egyébként most az orosz-ukrán konfliktusban orosz oldalról? Szerettem a hadtörténelmet, és kíváncsi voltam, hogy 1968-ban a csehszlovák bevonulást a Szovjetunió hány fővel hajtotta végre? Tisztelettel jelentem, 300 ezer fővel; az első hullámban 168 ezer főt küldtek oda egy baráti országba. Miért mondom ezt? Úgy gondolták, hogy Ukrajnát 200 ezer fővel sikerül elfoglalniuk. Nem volt meg a siker feltétele. Mi nem volt meg hozzá? Nem volt hozzá logisztika, és nem volt mozgósítás. Látjuk, hogy az orosz hadsereg most ezekkel a kérdésekkel, ezekkel a kihívásokkal küzd, tehát egymás után próbálja a tartalékosokat behozni, próbálja őket felkészíteni.

Én azt gondolom, hogy nekünk ebből tanulnunk kell. Mi az első tanulság? Olyan logisztikát kell szerveznünk, ami képes ellátni a harcoló csapatainkat. A raktárakban messze a frontvonaltól betárolunk, és majd, ha kell, elővesszük, de inkább ne vegyük elő, mert majd azzal el kell számolni, ez nem működik. Tehát látható, hogy itt egy nagy változás előtt állunk.

Most beszéljünk a tartalékos állományról! Az előző jelentésben nem szóltam róla, de kiemelten fontosnak tartom az önkéntes területvédelmi tartalékos rendszert. Itt kapcsolódnék ahhoz, amit az elnök úr mond, hogy hol van szerepe az új harcászati

eljárásoknak. Azt gondolom, hogy a derecskei, a böhönyi meg a Nyúlban lakó tartalékos katonák nagyon jól tudják, hogy hogy kell az adott térséget, adott községet megvédeni. Sok esetben jobban, mint mi, professzionális katonák, mert ő ott él. Mi a mi dolgunk? Hogy ezeket a területvédelmi tartalékos erőket a helyszínen az adott híd, település, áteresztés vagy akár lőszerraktár megőrzésére kiképezzük, felkészítsük és olyan felkészítést adjunk neki, ami az ellenség mellett, mögött, hátában logisztikai, vezetési, utánpótlási vonalak elvágásához is vezethet. Tehát egy nagyon komplex felkészítést kell számukra adni viszonylag egyszerű fegyverrel és itt van lehetőség és jelentősége a szittyá, rugalmas szervezetű megközelítésnek, hiszen ebben az esetben egy olyan rugalmas alegységet kapunk olyan elkötelezett hazafikkal, akik ott élnek és a saját településüket akarják megvédeni.

A professzionális haderőnél feljebb kell lépnünk a század szinttől a zászlóalj, illetve dandár szintig. Nem szeretek rébuszokban beszélni: tehát 600-tól 5000 főig vezetési elemeket kell létrehozunk, akik képesek ezeket vezetni úgy, hogy a kombinált harcrendben, mozgékony védelemmel, helyi ellenlökésekkel biztosítsák a biztonságot. Ez nagyfokú manőverező képességet követel meg. Rengeteget fogjuk gyakorolni az előrevonás, szétbontakozás, illetve a logisztikai utánpótlás kérdéseit. Azok az erődemonstrációk, amelyeket gyakorlatokon bemutatunk, a valóságos háborútól azért állnak messze, mert térben, időben jóval szűkebbek és jóval rövidebbek. Azok arra jók, hogy a hazai közvéleménynek, a politikai döntéshozóknak és a katonáknak tudjuk bizonyítani, hogy milyen új képességeink vannak. De egy háború lefolyása, egy háborús nap, ahogy szokták mondani, ennél jóval unalmasabb.

Fel lehet hozni Bahmutot. Bahmutban egyébként maga a harci tevékenység nem több, mint 3-4 óra, mert az emberek nem bírnak többet. De hogy ottmaradjanak, kitartsanak, el legyenek látva, na, ez a kihívás, erre kell felkészítenünk a katonáinkat. Nem rövid lefolyású háborúban gondolkodhatunk, nem lesz könnyű győzelem és nem lehet az, hogy a katonáink mentálisan ne legyenek erre készen. Ebben kiemelt szerepe van a hazafias nevelésnek. Nem akarom elnök úr kérdését megkerülni, de természetesen külön tábournoki rendfokozatú kollégával tervezem a szittyá gondolkodásmód továbbvitelét, a szervezetrendszerét. A doktrínát, eljárást teszteljük, nézzük meg, hogy tudjuk jobbá tenni és a területvédelmi tartalékos erőknél pedig vegyük elő, hiszen ott jól fog működni ez az egész elgondolás. A professzionális, NATO-nak felajánlott erőkből pedig, amelyek Magyarországon tevékenykednek, át kell hogy vegyük azokat a tapasztalatokat a hadviselésből, amelyeket most látunk Oroszországban, az orosz-ukrán konfliktusban.

A NATO-bővítés kapcsán annyit tudok jelenteni, hogy maga a NATO döntéshozatali folyamata valóban kompromisszumokon alapul. Minden nemzet nemzeti álláspontot képvisel és azt kell megnézni, hogy lehet ezeket közös nevezőre hozni.

Hol tartunk ma a NATO-ban? Tisztelettel jelentem, a NATO felhúzta a pajzsot. A római légióknál van, amikor a teknősbéka alakzatot felveszik, most durr, felhúztuk a légvédelmi, illetve szárazföldi pajzsot. Ezen is fejlesztenünk kell, de a Magyar Honvédség a NATO-tagállamok közül azt a harccsoportot létrehozta és vezeti egyedül, amely egyébként NATO-csapatokat állomásoztat, fogad be és gyakorlatoztat annak érdekében, hogy garantáljuk az állampolgáraink biztonságát. Tehát egyelőre védekező posztot vett fel a NATO, ennek hasznos tagjai vagyunk és valóban, ahogy jelentettem, sokszor kompromisszumok, tárgyalások árán tudjuk elérni a kívánt eredményt. Azt tudom önöknek jelenteni, hogy ezzel együtt azonban még maga a szervezet működőképes. Egy dolgot szeretnék hangsúlyozni, mindenképpen fontosnak tartom: a magyar katonai oktatásba a nukleáris elrettentést vissza akarom hozni. Meg kell értenünk, hogy mit jelent ez a fogalom. Önmagában a két szemben álló fél, nevezzük

így, Oroszország, illetve a többiek, bár azok nem hadviselő felek, mindig nézik és saktáblaszerűen nézik, hogy ki hova helyezi a nukleáris fegyvereket. Ez Magyarország szempontjából természetesen ad egy védernyőt a NATO-tagállamok részéről és ad egy elrettentést más nukleáris hatalmak irányába. De a katonai gondolkodásunkban sajnos kiveszett, mert nem volt ennek közvetlen veszélye. Hiszen gondoljuk végig! Az elmúlt húsz évben misszióba jártunk, voltunk Afganisztánban, ott vagyunk a Balkánon. Ez a szegmens azonban nem jött fel. Bizony ez a katonai oktatásban, annak érdekében, hogy megértsük, ez miről szól, hangsúlyos szerepet kell hogy kapjon és ezt, mint leendő vezérkari főnök, fontosnak tartom, ha megszavaznak. Jelentem, befejeztem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Novák Előd képviselőtársam.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Altábornagy Úr! Sajnálom, hogy miniszter úr és a kormányzat a jelek szerint folytatja a titkosítás politikáját és mi nemzetbiztonsági átvilágításon átesett képviselőként sem, a Honvédelmi Bizottság tagjaként sem tudhatjuk meg, hogy miért váltják le Ruszin-Szendi Romulusz vezérkari főnök urat, holott 2026. május 31-ig terjedő határozott időtartamra nevezték ki a Honvédség élére. Ezért még egy kísérletet teszek, hogy miniszter úr erre kicsit érdemibb választ adjon, mert nagyon diplomatikus választ adott, de azt gondolom, hogy ezzel van elszámolnivalója mindenképpen, és szeretnék ebben tisztán látni.

Altábornagy úrnak mindenképpen gratulálok a jelöltségéhez és a borítékolható kinevezéséhez, miként ahhoz is, hogy a honvédektől alapvetően jókat hallottam önről, kiváló katona hírében áll. Elnök úrhoz csatlakozva én is gratulálok a Kratochvil Honvéd Középiskola megépítéséhez, elindításához. Nekem is volt alkalmam behívóval, ha csak néhány napot is, de ott, vagy az azzal lényegében egybeépült Bocskai István Lövészdandárnál szolgálni és megismerni a honvéd középiskola patinás intézményét. Még ha voltak is lejáratási kísérletek, azt gondolom, nagyon jó hírben álló középiskoláról beszélhetünk, amely most már mintául szolgál hasonlóknak is szerte az országban.

Viszont őszintén megmondom, a Mi Hazánk Mozgalom számára nem imponáló, hogy a nemzetvédelmi egyetemet Washingtonban végezte, amiről ön talán úgy fogalmazott, hogy büszke rá. Minként az sem, hogy a Magyar Honvédség brüsszeli EU katonai képviselői hivatalának vezetője és nem a személye miatt, hanem azért, mert azt gondoljuk, hogy az Európai Uniónak nem kellene hogy legyen közös katonai hivatala, ilyen szinten semmiképpen sem. Egy közös gazdaságpolitikáról szólt volna az Európai Unió és most már ott tartunk, hogy belekevernek minket egy háborúba, amibe korántsem szeretnénk. Az sem imponáló, hogy kiemelten fontosnak nevezte a missziókat, magyarul amerikai megszállásokban való részvételünket. Szeretném viszont ezzel a posztjával, a jelenlegi hivatalával kapcsolatban is akkor megkérdezni, bizonyára képbem van és tud tájékoztatást adni, hogy jelenleg hány magyar katona szolgál idegen országokban. Szeretnék ezzel kapcsolatban tisztán látni. Akár csak egy hozzávetőleges számot is mondhat, vagy száz főre kerekítve esetleg.

Igaz-e, hogy amely honvéd nem szeretne hazáján kívül szolgálni, az alezredesnél magasabb rendfokozatot nem kaphat? Ha ez igaz, ezen tervez-e változtatni? Van-e olyan tábornokunk, aki nem szolgált külföldi misszióban, ha igen, akkor hányan?

Szeretném felhívni a figyelmét önnek is arra, hogy a NATO-tagságunkból adódó szerződéses kötelezettségünk, amit nyilván ön is tud, de hangsúlyoznunk kell, csak arra volna, hogy egy tagállam megtámadása esetén segítsünk annak védelmében. Én nagyon örülnék, ha a Magyar Honvédség többé nem lenne az atlantista katonai

szövetség feláldozható segédcsapata. A magyar nemzet számtalan fiát áldozta az idegen érdekekért vívott háborúiban. Itt az ideje e rossz hagyomány megszakításának. Ma már sajnos csak a Mi Hazánk Mozgalom képviseli az 1848-as márciusi ifjak követelését, hogy magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. Ellenezzük a Magyar Honvédség külföldi megszállásokban való részvételét is idegen érdekek szolgálatában. Az Afganisztánban, Irakban, Maliban és még ki tudja, hol hasonló megszállásokban való részvételünkre költött milliárdokból inkább vonzóbb itthoni javadalmazást és modernebb felszerelést, komolyabb hazai hadgyakorlatokat biztosítanánk honvédjaink számára. A külföldi szolgálatokat előtérbe helyező moduláris rendszerű haderőfejlesztés helyett a haza védelmét önállóan ellátni képes Honvédség összefegyvernemi tervezését szorgalmazza a Mi Hazánk honvédelmi programja. Nagyon örülnék, ha ebbe az irányba mozdulna el a Magyar Honvédség is.

Egy új kormányrendelet lehetővé tette, hogy miniszter úr egyoldalú döntéssel, kéthavi felmentési idővel felmondhassa a szolgálati viszonyát egyes katonáknak azok közül, akik betöltötték a 45. életévüket és legalább 25 év tényleges szolgálati viszonyal rendelkeznek.

Azt rebesgetik, hogy a Honvédség jelenlegi parancsnokának a felmentése mögött is az áll, hogy ezzel talán ő nem egészen értett egyet, nem hajtotta végre ezt olyan ütemben, ahogy ezt miniszter úr elvárta volna, illetve talán ő maga is ennek a kormányrendeletnek az áldozata, hogy neki is útilaput kötnék a talpára. Eddig hány személy esetében került sor ilyen elbocsátásra, tudhatjuk-e ezt körülbelül?

A Bloombergnek adott interjújában miniszter úr azt is mondta, hogy a seregben mintegy 8-10 ezer betöltetlen állás is van. A miniszter tervei szerint a jelenlegi 37 640 fős létszámot a többszörösére bővítik a jövőben. Mondjuk furcsa számomra, hogy egy ilyen konkrét számot egy külföldi lapnak elárult, miközben én képviselőként hiába kérdeztem ilyen számokat, miniszter úr mindig azt válaszolta, hogy ez nem nyilvános adat, tehát nem tudhatom meg országgyűlési képviselőként sem. *(Németh Szilárd István: A parlamenti jegyzőkönyveket kell olvasni, azokban benne van...)* Mindenesetre azt szeretném akkor ennek fényében leendő parancsnok úrtól megkérdezni, hogy hogyan gondolja a mintegy 38 ezres számot a többszörösére bővíteni, miközben kirúgják az idősebbeket, az oltatlanokat és a nemzetibb érzelműeket.

Lasszóval kell fogni a katonának menőket, miniszter úr meg elbocsátaná őket. Ez az első létszám-bővítés a világtörténelemben, amit kirúgásokkal, tömeges kirúgásokkal kezdenek. Nem hiszem, hogy egyébként sok fiatal menne abban a tudatban katonai pályára, hogy 45 évesen majd útilaput kötnék a talpára.

Sajnálattal tapasztalom azt is, hogy még mindig kötelező a Honvédségben a Covid-oltás, miközben a rendőrségnél sem az már. Sőt, az önök által sok tekintetben példaként tekintett és utánzott USA hadseregében is megszüntették már ezt a teljes körű előírást, ezt ön bizonyára jobban is tudja nálam. Miért és meddig lesz ez kötelező a Magyar Honvédségben, van-e ezzel kapcsolatban elképzelés? Még ha igaz is lenne az a kormányzati propaganda, hogy az oltás működik, abban az esetben a magukat beoltók elvileg biztonságban vannak az oltatlanoktól is.

Bár a honvédek többségét ilyen-olyan módszerrel rákényszerítették, hogy maguktól döntsenek - idézőjelben maguktól, persze - az oltás felvétele mellett, de hány honvédet szereltek le az oltás vállalásának megtagadása miatt, ezt elárulják-e nekünk?

Közfelháborodást váltott ki végül az is, amire még így zárásként szeretném felhívni a figyelmet, hogy a magyar kormány eltitkolta, és a szlovák védelmi minisztertől kellett megtudjuk, hogy ukrán katonák, egészségügyi szakemberek kiképzésében is részt vesz Magyarország. Hogy pontosan hány katona kiképzésében, ezt miniszter úr megint csak nem volt hajlandó elárulni, ezt is titkosította oly sok

minden más mellett, hogy hol képzik ki őket, és még sorolhatnánk, de egyáltalán a létszámot is titkosította, meg hogy ez meddig fog tartani, meg hogy ez mennyibe kerül nekünk. Mindenesetre a Magyar Honvédség parancsnoka nyáron szintén titokban látogatta meg az ukrán vezérkart, és erről is csak utólag, ukrán híradásból értesültünk. Az ukrán fegyveres erők vezetője akkor úgy nyilatkozott, hogy elégedett Ukrajna és Magyarország katonai együttműködésének a szintjével. Tudhatunk-e valamit még, amit nem kötöttek eddig az orrunkra, hogy miért olyan elégedett az ukrán fegyveres erők vezetője?

Ezzel összefüggésben zárásként: állítólag eredményesen zárult az egyeztetés a magyar és a szlovák védelmi miniszter között, és hamarosan magyar Gripenek is védhetik majd Szlovákia légterét. Hát, ennek sem tudok felhőtlenül örülni, finoman szólva, hiszen miért vállalják ezt, ami az Ukrajnában zajló amerikai-orosz háború közvetett támogatása? Szlovákia ugyanis a magyar támogatásnak köszönhetően átadta a szlovák légierő gerincét adó orosz MiG-29-eseket Ukrajnának.

Összegzésképpen tehát, bár komoly paradigmaváltást nyilvánvalóan nem várok a kormányzattól az eddigi munkájuk fényében, és az általuk kinevezett vezérkari főnöktől sem, de hogyha ezekben akár csak árnyalatbeli különbségnyi, akár csak annyi szabadsága van, hogy mondjuk a Covid-oltás kötelezőségének, vagy a nemzeti érzelműek Honvédségből való kirekesztésének véget vetnek - például a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalmat mint nemzetbiztonsági kockázatot tanítják a kiképzéseken, és sorolhatnám még -, tehát várható-e ezekben a kérdésekben valamilyen változás, illetve választ kaphatok-e például arra, hogy mennyi honvéd szolgál idegen földön? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megadom a válasza a lehetőséget, csak szeretném tájékoztatni a bizottság tisztelt tagjait és a vendégeinket, hogy Novák Előd kérdésében egy csomó olyan csúsztatás volt, ami nevetséges, hiszen például, kedves képviselőtársunk, a magyar parlament minden egyes misszió esetében a misszió célját és a kiküldendő létszámot előterjesztésben szavazza meg. Tehát az a felvetés, hogy a kormány eltitkolná a missziós létszámokat, az egyszerűen szemenszedett hazugság!

Sőt, ha Novák Előd figyelne, akkor maga tudná fejből ezt az adatot egyébként, merthogy minden egyes ilyen előterjesztésről előtte és utána mi szavazunk, a parlament plenáris ülése.

És jó néhány felvetése pedig, engedje meg, a teljes laikus álláspontot tükrözi. Azért szeretném, hogyha Böröndi úr is tartaná magát ahhoz, hogyha ő, mint a Magyar Honvédség vezérkari főnöke háborús országba megy valamiért, akkor mindenképpen titkolja el, hogy hova megy, mikor, merre van. Legfeljebb utána számoljon be róla, de nincs olyan gyakorlat semmilyen országban, hogy ilyen fontosságú honvédelmi miniszter, vezérkari főnök és a többi delegáció vagy misszió esetében a nyilvánossággal valahogy közölnék, hogy hova megyünk. Utólag viszont erről, miután nem titkos semmi, természetesen elvárjuk, hogy beszámoljon. Megadom akkor a szót miniszter úrnak és Böröndi úrnak.

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen, csak néhány gondolat. Azt mindenképpen szeretném cáfolni, mint hogyha Ruszin-Szendi altábornagy urat bármilyen, a sajtóban hírt kapott találgatásokhoz kapcsolódóan kellene egy más beosztásba helyezni, mert ilyenről nincsen szó. Arról van szó, amit mondtam, hogy harcászati szintről kard melletti szintre lépünk. A megfelelő ember a megfelelő helyre kell, hogy kerüljön; és hogy az ő szolgálatai vitathatatlanok és egyértelműek, az abból is következik, amit az altábornagy úr az imént elmondott,

hogy számos megkezdett folyamatot folytatni fog. Tehát nincs ilyen titkolódzás ezzel kapcsolatban.

Természetesen mi pedig a titkosításokkal kapcsolatban minden esetben a haza érdekét tartjuk szem előtt, és nem a parlament elől akarunk bármit eltitkolni. Eszerint fogunk a jövőben is egyébként eljárni.

Számos kérdése volt a talán nem is kérdésnek, inkább expozénak nevezhető felszólalásában. Mindegyikre nem tudok reagálni, csak kiemelek belőle egy aspektust.

A fiatalításra vonatkozó gondolat rendkívül fontos, és ott egyáltalán nem arról van szó, ami a kérdéséből kitűnt, mint hogyha itt kirúgás vagy elbocsátás lett volna. Itt egy szemléletváltásról van szó, az egyenruhás munkavállaló szemléletből mozdulunk el, ahogy altábornagy úr mondta, a nulla fázisig, a békehaderőből, a határról, a Covid-szolgáltatból és az egyéb tevékenységekből át kell vonulnunk fejben is egy olyan állapotba, ami a magyar haderő harckésztségét jelenti. Ennek a folyamatában elkerülhetetlen az, hogy egy generációváltáson is keresztülmenjünk.

Új technológiai eszközök érkeznek, új harceljárások bevezetését fogjuk elrendelni, rendeltük is már el, ez folyamatában zajlik. Fiatal, dinamikus tiszteket, olyanokat, amilyen Böröndi altábornagy úr volt százados őrnagy korában, amit leírt, ilyen embereket akarunk pozícióba engedni és helyezni. A jelenlegi szervezeti kultúra ezt akadályozza. Erre volt szükség, és ezért volt szükség a fiatalítás folyamatára. A magyar kormány példátlanul méltányos csomagot, ajánlatot rakott össze azok számára, akik a haderőből méltósággal kilépnek. Itt nincsen arról szó, amit a sajtóban helytelenül, nem is akarom idézni, hogy milyen kifejezésekkel szoktak illetni. Itt kiváló katonák fejezik be a szolgálatukat egy méltó és méltányos csomaggal.

Még kiragadom a légtérrendészeti kérdését, hiszen itt semmilyen háborús támogatásról nincsen szó. A magyar légierő évek óta és rendszeresen részt vesz légtérvédelmi feladatok ellátásában; a légtérrendészeti feladatban van némi különbség; Szlovéniában 2014 óta csináljuk. A balti államokban immáron harmadszor, a NATO-szövetséges és a balti államok legnagyobb meglegedésére, a magyar légierő képességének fenntartása és javítása érdekében sem elhanyagolható hatású, és az egész védelmi szövetség tekintetében tiszteletet parancsoló, kiváló minőségű szolgálatot végez a magyar légierő. És az, hogy ezt Szlovákia légtérével kapcsolatban is fogjuk tudni tenni, egy előrelépés, és az egész szövetség érdekét szolgálja. A tárgyalások még folynak, meglátjuk, hogy mikor érkezünk oda. Köszönöm szépen, ennyit akartam kiemelni.

ELNÖK: Tábornok úr!

DR. BÖRÖNDI GÁBOR LÁSZLÓ altábornagy, jelölt (Honvéd Vezérkar főnöke): Tisztelettel köszönöm képviselő úrnak a határnál végzett szolgálatát. Nagyon fontos, hogyha látjuk, hogy egy képviselő is ott van a határnál, és szokták mondani: érzi a katonák szagát, tehát látja azt, hogy mivel küzdenek, milyen a feladatmegosztás, milyenek a parancsnokaink, milyen a logisztika, milyen a híradásunk. Testközelből teljesen másként mutat. Szoktam mondani, hogy békaperspektívából a madártávlat is másként látszik. Úgyhogy tisztelettel köszönöm önnek az ez irányú szolgálatait.

Igen, az Amerikai Egyesült Államokban végeztem, de a törzstiszti tanfolyamot Magyarországon, Budapesten végeztem el, tehát van magyar és külföldi katonai végzettségem. Miért fontos? Szerintem a haza védelme annyira fontos és egy katona számára elsődleges, hogy tanulni másoktól, látni, hogy csinálják, az nem baj. Régen is a céhmesterek elküldték az inast Nyugat-Európába, hogy tanulják meg az új eljárásokat. De hazajött utána és itthon kamatoztatta a tudását. Én annak vagyok a híve, hogy lássunk minél többet. Ami jó, azt próbáljuk meg adaptálni a magyar

viszonyokra, ami pedig rossz, azt engedjük el. Ahogy jelentettem, nem kérdés a fejünkben, hogy nemzeti hadsereget építünk, amely egyébként képes együttműködni másokkal.

Miért fontos az együttműködés képessége? Mert lehetnek olyan helyzetek, amikor nemcsak magunkon esetleg, hanem másokon is segíteni kell. A történelem arra tanít minket, hogy szövetségben, másokkal együttműködve kell dolgozni. Gondoljuk végig! Hunyadi Jánosra nem mondhatjuk, hogy nem volt hazafi, de az ő seregében mindenféle nemzetiségű katonák voltak, a csehektől kezdve az olaszokon keresztül, és egyébként Hunyadi János azért lett jó hadvezér abban az időszakban, mert Milánóban volt zsoldosvezér és ott tanulta meg a katonai szakma alapjait. Ettől, azt gondolom, nem rossz hazafi, és én így tekintek magunkra is őszintén, képviselő úr.

A békeműveletekben lenn, a Balkánon több mint 400 fővel veszünk részt. Miért? Mert Magyarország védelme nem a határnál kezdődik. Ahhoz, hogy lássuk, milyen veszélyek fenyegetnek minket, jóval messzebb kell tekintenünk, hiszen hadseregeknek a felvonulása, utánpótlása, logisztikája az látszik. Ha csak a határnál kezdünk el reagálni, akkor már késő lehet, a hadtörténelem ezt bizonyítja. Ezért helyeztem hangsúlyt a stratégiai felderítésre. A határaink mögé kell látni, hogy fel tudjunk időben készülni az ellenséges csoportosításra, annak eljárására. Tehát azt gondolom, azzal, hogy például a Balkánon stabilizáló szerepet játszunk, Magyarország határát védjük ott, lenn. Látjuk, hogy mi van Bosznia-Hercegovinában, látjuk, hogy mi van Koszovóban. Nem tudok elmenni a mellett, hogy ne szóljak Kajári tábornok úrról, aki KFOR-parancsnok volt és őszintén tudom önöknek jelenteni, hogy a NATO minden fórumán major general Kajarit ismerik, mert jó munkát végzett. Megfontolt, okos, diplomatikus, tapasztalt katona volt és jól vezette a csapatokat. Egy olyan mintát mutatott be, hogy mi, magyar tábornokok képesek vagyunk többnemzeti erőt vezetni. Ez egy hitelesség számunkra, amikor együtt kell másokkal működnünk. Még egyszer azt jelenteném, képviselő úr, hogy fontos számunkra, hogy tapasztalatokat szerezzünk. Gyakorló téren veritékkel, külföldön meg esetleg, ha kell, vérrel szerezzünk tapasztalatot, hogy legyen tudásunk.

Én rengeteget tanultam, ahogy jelentettem önnek, Afganisztánban. Ne értsen félre, a politika nem az én területem, az távol álljon tőlem! Én katona szakmai szempontból közelítem meg ezeket a kérdéseket: mitől lettem több, mitől lettek többek a magyar katonák ezekből a szolgálatokból. Ezt hozzák haza, építsük be a felkészítésbe, kiképzésbe és használjuk. Azt gondolom, hogy ettől egy ütőképesebb hadsereg jön létre.

Őszinte vagyok, mert nem szeretek félremagyarázni semmit: ezt az oltás dolgot meg fogom nézni, mert nem tudok most önnek jelenteni ezzel kapcsolatban. Úgyhogy tisztelettel kérem, fogadja el tőlem azt a választ, hogy nem tudok önnek ezzel kapcsolatban most jelenteni. Jelentem, befejeztem.

ELNÖK: Harangozó Tamás.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Miniszter Úr! Altábornagy Úr! Köszönöm szépen a felvezetőjét, és azt, hogy legalább egy minimális programot is elmondott és betekintést adott abba, hogy mire készül. Nem volt ugyan hosszú, de így is üdítő kivétel volt.

Nem tudom, tisztában van-e azzal, és itt a nyilvánosságnak is fogok beszélni, ritka alkalom, hogy a miniszter úr beteszi a lábát hozzánk. Ezt a bizottságot például a háború kitörése óta, szemben azzal, amit a törvény előír, egyetlenegyszer tájékoztatta a Honvédelmi Minisztérium, a honvéd vezérkar, a honvéd titkosszolgálat például a háború állásáról, pedig az elfogadott veszélyhelyzetről szóló törvényben is kitétel, hogy a szakbizottságot folyamatosan tájékoztatni kell. Mint ahogy egyébként a Honvédség

jelenlegi fiatalításáról, a Honvédkórház átszervezéséről, szétveréséről sem kapunk több mint egy éve vagy fél éve semmilyen információt. Ezért kérem, nézze el nekünk, hogy ezeket a kérdéseket, a helyzetet megragadva, önnek is és a miniszter úrnak is feltesszük.

Az első kérdésem azzal kapcsolatos, ha jól emlékszem, 2021. június 1-jei dátummal került legalábbis nyilvánosságra, hogy ön elhagyta a parancsnokhelyettesi posztot. Tudna-e nekünk abban segíteni, hogy mi volt akkor ennek az oka, mi volt a baj, hiszen ugyanezt a kormányt szolgálta és úgy tűnik (*Németh Szilárd István: A hazáját szolgálta, nem a kormányt!*), hogy abban a beosztásban valamilyen oknál fogva nem tartottak önre igényt? Tudja-e esetleg, mi volt az oka annak, hogy pont ebben az időszakban az akkori parancsnok le is mondott hivataláról? Ezek azért érdekes dolgok, mert nem tudom, hogy volt-e valamilyen változás, ami miatt most ön ezt a posztot elvállalja.

Azt szeretném kérdezni, hogy az ön információi szerint, és ezt a minisztertől is kérdezem, a fiatalításnak nevezett átszervezést, szerintünk vérengzést, befejezték-e már a Honvédség különböző kötelékeiben, vagy lehet még számítani további tömeges kirúgásokra. Innen ez ugyanis úgy néz ki. (*Dr. Fazekas Sándor távozik.*)

Tudja-e altábornagy úr, hogy inkább az ezerhez közelít az eddig fiatalított, már hogy a szervezetből kifiatalított kollégák száma, vagy inkább az 500-600-at éri el, amit legutóbb lehetett hallani? A mi információink szerint ez inkább most már az ezret közelíteni, de egzakt számot még nem hallottunk.

Ön egyetért-e ezzel az eljárással, ahogy ezt csinálják, és egyáltalán miniszter urat meg önt is kérdezem, hogy tisztában vannak-e azzal, hogy ez a végeken hogy néz ki? Lehet, hogy az emberhez csak néhány kivétel kerül oda konkrét történetként, de az biztos, hogy nem normális, amiket az ember hall. A menj át, vedd át a levelet, holnap reggeltől add le a papírod, mondjuk, 30 év szolgálat után. Nagyon jól hangzik, amit a miniszter úr mond, de az sem úgy van a valóságban, miniszter úr. Itt olyan embereket tesznek ki egyik pillanatról a másikra, akik mondjuk, ha nem a nyugdíjkorhatár elérése előtt vannak egy-két évvel, hanem jellemzően 7-8-10 évvel előtte, akkor egyik napról a másikra a fizetésük 50, 55, 45, 60 százalékával vannak kirakva az utcára. Másrészt - az én nagyapám is katonatiszt volt, így tudom - ez egy hivatás, ez nem olyan, hogy holnap reggel nem kell bejönni, ők erre az életüket teszik fel, felesküsznek erre a hazára, és ha kell, meghalnak érte. Ezekkel az emberekkel nem lehet így bánni.

A kilencvenes rendszerváltás után, amikor csak a szolgálati fegyvereket vissza kellett adnia a vezetői karnak, abba belebetegedtek emberek, mert ez volt az életük. Önök meg egyik napról a másikra az utcára raknak százakat a vezetői állományból. Még egyszer mondom, egzisztenciálisan sem kell nagyon tapsolni nekik, mert mondjuk, mi lesz azzal a 40-50 vagy akár 50-60 éves emberrel, aki felvette a hitelét a gyereke lakására, holnap reggeltől a fizetése 55 százalékát kapja és - tegyük fel - tényleg katonai szakmai munkát végzett, nem olyan részét a honvédségi munkának, mint a repülőpilóta vagy műszaki állományú, akiket éppen hogy csak meg tudnak tartani, mert nyilván ötszörös-tízszeres fizetést kapnak a polgári életben. Ó úgy nagyjából most mit csinálhat, miniszter úr? Van erről képük és ezt végiggondolták, vagy egyébként a nagy fiatalításban ezekbe a sorsokba bele sem gondolnak, vagy fogalmuk sincs róla, hogy ez a valóságban hogy zajlott? Ha csak egy ilyen volt, tábornok úr, azt is ki kell vizsgálni, mert szerintem ez tisztességtelen.

Gyorsan mondom tovább a következő kérdésemet. Ön személy szerint támogatná-e, például az ilyen helyzetek elkerülése érdekében, hogy végre a katonák kapják vissza a szolgálati nyugdíjukat? Annak ugyanis, hogy a miniszter vagy ez a kormány panaszkodik, hogy beragadt az előmeneteli rendszer és nem tudják a fiatalítást végrehajtani, az egyik oka, hogy önök - nem ön, ezt a miniszter úrnak

mondom -, ez a kormány 2011-ben szétverte a szolgálatinyugdíj-rendszert. Az, ami természetesen az elmúlt tíz évben lezajlott volna, hogy szépen, ütemesen szolgálati nyugdíjba a vezetők elmehettek volna, ez nem volt. Most meg hirtelen lapátra tesznek nemcsak egy generációt, hanem egy vezetői kört. Nincs szerintem olyan NATO-tagállam, de ha jól tudom, épeszű ország a világon, ahol valamilyen szolgálatinyugdíj-rendszer a honvédség és a rendvédelem területén ne lenne.

A logisztikát említette altábornagy úr. Ezek mind szép célok. Tudjuk, hogy jelenleg ez papír alapon, kartonozással megy a Magyar Honvédségnél, miközben az Egyesült Államokban odamennek, lepittyentik és mondjuk egy nap múlva, öt nap múlva, egy év múlva is pontosan tudják, hogy mi hol van és mit kell csinálni, hogy az máshogy legyen. Ebben a mostani haderőreformban tervezik-e a logisztika fizikai fejlesztését is, mert kartonokkal rohangálva túl sok szervezési lehetőség szerintem a mai világban már nincs.

Ugye, önök látják, hogy az, amit most fiatalítás címen csinálnak, pontosan az az egyik oka annak, hogy nem szerelnék fel a fiatalok? Ugye, eljut önökhöz ez a hír a saját toborzó irodáikból? Ugye, tudják, hogy a mai fiatal bemegy és megkérdezi, hogy: meddig lehetek katona, mert a maga egyszerűségével azt látja, hogy itt karriereket törnek derékba pillanatok alatt; hogy évtizedes szolgálatok után embereket raknak utcára mindenféle indoklás nélkül. *(Dr. Fazekas Sándor távozik a bizottság üléséről.)*

És a Honvédségnek mindig is az volt a hívószava, hogy: biztonság és kiszámíthatóság. Na, ez a kettő a szolgálati nyugdíj elvételével és a jelenlegi, úgynevezett fiatalítással hosszú évekre elvesztette minden hitelét a magyar fiatalok előtt is. Arról nem beszélve, és akkor nem is kérdésként mondom, mert kímélem az idejét az egybegyűlteknek, hogy a jelenlegi fizetés, mint önök is tudják, már nem versenyképes. Valóban komoly emelést kaptak, én azt sose mondtam, hogy nem, és ráadásul legalább egy normális előmeneteli és szolgálati rendszerrel együtt, nem úgy mint a rendőröknél a toldozgatással-foldozgatással, de ez ma már elinflálódott; önök is tudják, hogy valóban tehetséges, szorgalmas fiatalokat 500-600 ezer nettó alatt nem nagyon fognak tudni odacsábítani, és ha jól értesültem, még mindig nem ez a kezdő fizetés a katonáknál.

Azt mondta altábornagy úr, hogy nemzeti alapon álló hadsereg kell. Milyen van még, mondja meg, altábornagy úr! Hát nyilvánvalóan nemzeti alapon álló hadsereg kell. És a nemzeti katonai stratégia, amit ez a kormány legutóbb is elfogadott, világosan megmondja, hogy két pillére van Magyarország biztonságának: az egyik egy jól felszerelt, ütőképes nemzeti hadsereg, a másik pedig a kollektív védelem a NATO-ban.

Szeretném hozzátenni, hogy a NATO-szerződés 3. cikkelye, amit kevesebbet idéznek, pontosan arról szól, hogy minden egyes országnak képesnek kell lennie saját magát megvédenie, mondjuk legalább addig, amíg a többiek odaérnek. És míg pár évvel ezelőtt ezek teoretikus beszélgetések lettek volna, ma ez itt, Közép-Kelet-Európában nagyon konkrét kérdés, hogy melyik országnak van olyan hadserege mondjuk, hogy egy esetleges orosz támadás esetén kitartson addig, amíg a többiek odaérnek, és szerintem - politikai pártállástól függetlenül - a Magyar Honvédség fejlesztésére minden támogatást meg kell adni, hogy erre képesek legyünk.

Az ön szakmai életútja. Nyilvánvalóan alkalmassá teszi az eddigi életútja arra, hogy a Magyar Honvédség Vezérkar főnöke legyen. Én azt kívánom önnek, hogy a hivatást és a szakmát képviselje a politikával szemben, vagy a politika irányával szemben, és semmiképpen ne engedje, hogy a pártpolitikai hivatás a szakmát felülbírálja. Én ehhez kitartást, jó erőt és egészséget kívánok önnek! Köszönöm szépen.

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Én akkor le is venném rögtön a politikai tüzet altábornagy úrról, aki mindezekben még nem érintett.

Néhány gondolat, a fiatalítás. A kérdésekből is látszik, hogy önök a haderőt nyilvánvalóan egyfajta szociális intézménynek fogták föl. Ezzel szemben az én álláspontom az, és a biztonsági helyzet körülöttünk ezt kellően indokoltta teszi, hogy ezt mint meritokrácia, egy versenyhelyezeten alapuló, a harcképességet célzó komoly haderőként fogjuk föl. Higgye el nekem, én a legmélyebbekig tisztelettel vagyok minden személyes életút és karrier iránt, és ezért is állapítottuk meg azt a méltó és méltányos csomagot, amivel a haderőből most kiválók kiválnak. Itt nem azok a százalékok vannak, hanem a 70 százalékát kapják az illetményüknek azok, akik elhagyják a haderőt... *(Dr. Harangozó Tamás: Nem ez van leírva...)*

Ebben van egy, időhöz kapcsolódó százalékos változás, de hát ez logikus is, hogyha valaki sokkal fiatalabban lép ki, annak rengeteg lehetősége van még Magyarországon. A valós munkanélküliség gyakorlatilag nulla, tehát ez egy lehetőség.

Ez az illetmény akkor is rendelkezésére áll mindenkinek változatlan összegben, hogyha időközben a munkaerőpiacon állást talál. Nagyon nagy számban egyébként mi magunk kínálunk a most kilépőknek a honvédelem környezetében olyan feladatokat, gondolok itt a védelmi igazgatásra, a védelmi iparra vagy az oktatásra, ahol az ő tudásuk kiválóan kamatozik, és számosan élnek is ezzel a lehetőséggel. Gondozási körben maradnak azok, akik kilépnek, tehát mindazok a kedvezmények, amelyeket említett, azok továbbra is járnak, illetve a megkezdett lízing- és egyéb konstrukciókat is folytathatják. Tehát itt egy olyan humánpolitikai lépésről van szó, ami azokat, akik kilépnek, kedvezőbb helyzetbe hozza.

Ezzel egy időben Magyarország már a tavalyi évben 26,5 százalékos illetményemelést eszközölt minden állománykategóriában, és ezt folytatni fogjuk. Tehát én nem az illetmény és a megélhetési körülmények jelentéktelenségéről, hanem pont annak a jelentőségéről beszélek, de nem ez a legfontosabb. Az a legfontosabb, hogy nem szociális intézményt építünk, hanem egy érdemen és kiválóságon alapuló, a legjobbakat preferáló, a hazájuk iránt elkötelezett harcosokat akarunk nevelni, nem egyenruhás munkavállalókat. A fiatalítás ezt a szervezetikultúra-változást célozza. Köszönöm.

ELNÖK: Tábournok úr?

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: A fiatalításnak ez a köre...

ELNÖK: Nem, nem, volt még kérdés... *(Dr. Harangozó Tamás: Válaszolt miniszter úr...)* Rendben. Van-e még kérdés? Már úgy értem, hogy aki... *(Jelzésre:)* Tessék, képviselő úr! *(Dr. Harangozó Tamás: Miniszter úr válaszolt volna még a kérdésekre, hogy hány embert küldtek el... Azért nyomta meg a gombot, mert ezt még kifejejtette...)*

Miniszter úr kért szót, és válaszolt. *(Jelzésre:)* Tessék!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik), a bizottság alelnöke: Lehet, hogy altábornagy úr még válaszolni kívánt volna képviselőtársam kérdéseire, ezt én szívesen megvárom az én kérdéseimmel.

ELNÖK: Miniszter úr szándékoltan kezdte úgy a hozzászólását, hogy a nyilvánvalóan politikai kérdésekben leveszi a megválaszolás terhét altábornagy úrról, egyébként ezzel is mintegy demonstrálva ön azon kifogását, hogy az altábornagy úrnak nem kell egyébként politikai kérdésre válaszolnia, ezért válaszolt miniszter úr, ilyen egyszerű a dolog. Dacára annak, hogy ez nyilvánvaló provokáció volt, amit ön

kérdezett, hiszen például a korkedvezményes nyugdíjak rendszerének megszüntetése vitáját ebben a bizottságban is meg egyébként Magyarországon is 2011-ben vívtuk meg először, meg azóta is folyamatosan. Azóta egyébként ráadásul volt számtalan olyan parlamenti választás, ahol ez a kérdés fel volt téve a magyar választóknak, tehát ez a dolog eldőlt, csak minden alkalommal idehozzák, teljesen függetlenül attól, hogy katasztrófavédelemről van szó, bv.-ről, határőrségről, nem tudom, kiről, amelyik ráadásul a rendőrség kötelékébe tartozik. Ezért gondoltam azt, hogy megadtam a szót miniszter úrnak, pont. *(Dr. Harangozó Tamás: Ezen nincs vita...)* Tessék, Lukács úr, ha akar, beszéljen, ha nem akar... *(Dr. Harangozó Tamás: De bocsánat, szakmai kérdésem is volt altábornagy úrhoz, illetve...)*

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Miniszter úr az egyik kérdésemre elfelejtett válaszolni, és épp megnyomta a gombot, hogy válaszoljon rá, ennyi történt.

ELNÖK: Melyikre gondolt?

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Hogy konkrétan hány embert küldtek el a fiatalítás során, ez volt egy nagyon konkrét kérdés, és a miniszter úrhoz szólt.

ELNÖK: Tehát, hogyha erről szeretne tájékozódni, akkor arra szeretném kérni, hogy forduljon olyan formában a miniszter úrhoz, ahogy ezt meg tudja válaszolni.

Az ilyen kérdések pontosan azok a kérdések, amikre nyílt bizottsági ülésen nem nagyon lehet válaszolni, de talán érti, hogy miért. Ez olyan bizalmas adat, mint az, hogy - ebben is lefolytattuk már a vitát önnel is százszor - hány darab katonája van a Magyar Köztársaságnak vagy Magyarországnak, és akkor mindig csodálkoznak azon, hogy ez az adat is érzékeny adat. Önnel ezt lehet közölni, csak nem nyílt bizottsági ülésen, és egyébként ön sem tájékoztathatja a nyilvánosságot arról, hogy Magyarországon pontosan ennyi katonát küldtek el a hadsereg kötelékéből, ez ilyen egyszerű. *(Jelzésre:)* Lukács úr!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik), a bizottság alelnöke: Bár azt továbbra is szeretném jelezni, hogy szerintem maradt olyan kérdés, amelyet nem válaszoltak meg és mégis szakmai kérdés, tehát ha van ebben ilyenre lehetőségem, akkor altábornagy urat is bátorítanám arra, hogy az én kérdéseimet követően esetleg Harangozó Tamás ilyen kérdéseit, amelyeket mégis megválaszolásra jogosnak ítélt, legyen szíves, válaszolja meg.

Köszönöm szépen a felvezetését és hogy ilyen részletesen beszámolt arról, hogy milyen életút van ön mögött. Ez valóban egy gyümölcsöző és nagyon sok eredményt felmutató életút. Most egy olyan dimenzióba lép vagy egy olyan újabb dimenzióba lép, ahol azért mégiscsak számolnia kell azzal, hogy a közvélemény, illetve a kifejezetten nagy közérdeklődés homlokterében lesz, és egyre többen fognak érdeklődni öntől érdekes kérdésekkel. Nagyjából úgy tűnik, hogy minden, ami ezelőtt a bizottság előtt kérdésként elhangzik, az vagy bizalmas információra vonatkozik, vagy provokációnak minősül. Tehát nagyon nehéz olyan kérdéseket feltenni, amik a magyar nyelvtan szerint kérdésként hangzanak el és ebbe a kettőbe nem esnek bele. Szomorúan látom ezt, de ettől függetlenül én magam is készültem kérdésekkel.

Az első az, hogy miként látja, hogy szabad kezet, vagy az előző vezetéshez képest szabadabb kezet kaptak-e az észszerű beszerzések intézésénél, hiszen nagyon sokszor

azt láttuk, hogy ott sokszor politikai racionalitás diktált. Ön szerint szükséges-e a beszerzéseknél szabadabb kezet kapnia a leendő Vezérkar főnökének?

Nem ismétlem meg a tábornoki karral és leépítéssel kapcsolatos kérdéseket, de ha már erről beszélünk, akkor legalább azt megtudhatjuk, ha nem bizalmas adatnak tekintjük, tekintettel arra, hogy mégiscsak a törvényhozás feladata a költségvetés elfogadása, hogy ennek mekkora költségvetési hatása lesz? Mivel tervez a honvédelmi tárca és a honvédség ezeknél a leépítéseknél, ez milyen összegbe fog kerülni a magyar adófizetőknek, hiszen mégiscsak ők azok, akik a honvédelmet, nagyon helyesen egyébként, működtetik?

Másrésről szó volt több forrás alapján harci eszközök átszállításáról és higgye el, hogy nem provokáció, hanem szeretnénk világosan látni ebben és az ön ismeretére vagyok kíváncsi. Az ön ismerete szerint történt-e Magyarországon átszállítása olyan harci eszköznek, amely az élet kioltására alkalmas, és amely Magyarországon megállt és az információk szerint talán Lengyelországba és közvetlenül Ukrajnába került? Helikopterekről van szó. Szerintem a mai napon tisztázódni fog, hogy mindabban, ami a horvátokkal, a fegyverszállítással kapcsolatos volt, milyen információ az, ami megosztható a közvéleménnyel. De ez egy másik ügy, itt a Győr közelében látott harci helikopterekről van szó. Tehát az ön ismeretei mire terjednek ki ebben és mit tud erről mondani?

Illetve azt szeretném kifejezni, hogy lehet, hogy igaza van elnök úrnak, hogy nem feltétlenül kell tudni a bizottsági tagoknak és a közvéleménynek, hogy ön mikor találkozik az ukrán vezérkar főnökével, de azt azért szeretnénk kérni, hogy ha csak egy mód van rá, akkor a bizottság kapjon tájékoztatást, és ne Facebook, pláne ne ukrán oldalaktól kelljen megtudni, hogy mikor történik ez. Talán ez a kölcsönös egyetértés vagy a kölcsönös jó hangnem erősítését segíti.

Mindazokat meg, amiket a következőkben kérdezni fogok, nyugodtan lehet provokációnak minősíteni. Az a helyzet, hogy ezeket az ellenzéki képviselőknek rendszeresen felteszik, és most megspórolom az itt jelenlévő Hír TV-nek, Origónak, közmédiának, Magyar Nemzetnek, hogy esetleg megkérdezze az ön álláspontját az alábbiakról. Még hozzá arról, hogy ön szerint is háborús örület-e, ami Brüsszelben zajlik, azaz, hogy lőszerrel árasztanak el Ukrajnát, vagy ön is úgy látja-e, hogy háborús hangulat uralkodik Brüsszelben és egyre nő a nyomás az országokon, amelyek a béke pártján állnak? Különösen kérdezem úgy, hogy ön még nemrégiben abban a közegben ismerhette meg a döntéshozók, illetve a honvédelemben vagy akár a harcászati cselekményekben számottevő véleménnyel rendelkezők álláspontját.

Szeretném azzal kapcsolatban is megkérdezni, hogy ön említette, hogy 2019-ben megkapta az Amerikai Egyesült Államok kormányzatától az egyik legmagasabb adható katonai kitüntetést. Ez befolyásolja-e önt bármennyire is abban, hogy az orosz megszállást miként ítéli meg és befolyásolja-e az, hogy egy olyan államtól kapta, amely - az Origo nevű hírportált idézném - baloldali álláspontot képviselve világháborút akar kirobbantani az ukrainai háborúval? Jelent-e mindezekre tekintettel az ön amerikai kitüntetése bármilyen kockázatot hazánkra, különösen úgy, hogy ön az amerikai védelmi minisztérium iskolájában végzett tanulmányokat, amely képzőközpont markáns véleménnyel van egyébként az orosz agresszióról? Összeegyeztethető-e az Egyesült Államoktól kapott érdemrendje azzal, hogy az Origo, a Magyar Nemzet és más kormányzati lapok és kormányközeli politikusok szerint Biden embere, David Pressman bele akarja rángatni a háborúba Magyarországot?

Szükségnek mutatkozik-e megszüntetni a sandhursti Katonai Akadémiával az együttműködést és oda magyar katonák kiképzésre küldését tekintettel arra, hogy az intézmény működtetője, Nagy-Britannia szegényített urán tartalmú lőszerrel

támogatja Ukrajnát? A lőszeresek egyébként rendkívül hatékonyak a modern páncélozott járművek ellen.

Ön szerint is harmadik világháború lesz-e, illetve, ha harmadik világháború lesz, akkor az atomháború lesz-e és miként fogja szolgálni az atomháborúban az ön által említett szittyá harcmodor hazánk és szövetségeseink védelmét?

Elnézést, hogy ezeket a kérdéseket feltettem, de ezzel legalább a kormány média számára megspóroltuk azokat a kényelmetlen kérdéseket, amelyek rendszerint felmerülnek azokkal szemben, akik a nyugati érdekkörben dolgoztak vagy ott kapcsolatot tartottak, vagy ott bármilyen szolgálatban voltak. Ezt rendszerint rutinszerűen kapja mindenki. Ön is meg tudja ezeket válaszolni.

Azt kívánom, hogy a jövőbeli terveihez az utat siker kövesse és megvalósításukra legyen több ideje és lehetősége, mint elődjének volt. A Magyar Honvédség valóban erős és jó vezetésre érett, erre van szükség. Hazánk biztonsága a Jobbik-Konzervatívok számára is fontos. Bízunk benne, hogy ön ebben sikeres tud lenni, és ha esetleg ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel támadja önt a kormány média, akkor se bizonytalanodjon el, nemzetközi tapasztalatra szükség lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megadom a szót a miniszter úrnak, csak szeretném a következőket megállapítani.

Harangozó képviselő úr az imént felszólította az altábornagy urat, hogy ha lehet, akkor pártpolitikai és politikai kérdésekben, ilyen típusú vitákban ne vegyen részt, mert ez a haza szolgálata, fegyveres szolgálat. Egyébként nem a kormányt szolgálja, csak szeretném mondani minden kedves képviselőnek, hanem a Magyar Honvédség vezérkari főnöke a hazát szolgálja. Ha most Harangozó Tamás lenne a honvédelmi miniszter, téves elképzelés lenne, hogy akkor önt szolgálná a Magyar Honvédség. Nem. A Magyar Honvédség a magyar hazát szolgálja, bárki is a honvédelmi miniszter. Éppen ezért helyes, ha a Magyar Honvédség vezetője az ilyen típusú kérdésekben, és ezt jól tette, amelyek tipikusan pártpolitikai vitába valók, nem foglal állást, hanem bölcsen hallgat. Majd utána jön Lukács képviselő úr és egy sor olyan kérdést tesz fel, ami mind pártpolitikai provokáció egyébként elejétől a végéig. *(Dr. Lukács László György: A harmadik világháború kitörése?)* Leszámítva azokat a kérdéseket, amelyek teljes tájékozatlanságról árulkodnak.

Kedves Lukács úr, nem is tudom, mióta a bizottság tagja, de elég régóta. Rengeteg honvédelmi beszerzést tárgyaltunk meg. Egyik eljárásban sem vett részt a magyar honvédelmi szervezetből katona, vagy a honvéd vezérkari főnök. Ezt a minisztérium csinálja, a minisztérium emberei, a minisztérium államtitkárai vannak itt. Ők, a katonák persze elmondják az előkészítés során a véleményüket, de az a kérdés, hogy szeretne-e szabadabb kezet kapni a beszerzésekben, azért nem jó kérdés, mert egyébként eddig sem volt semmilyen és ezután sem lesz semmilyen, mert teljesen más a működés rendje. Akkor ilyen kérdést minek teszünk fel? Ezzel az erővel azt is meg lehetne kérdezni, hogy vajon, nem tudom én, az egészségügyi beszerzésekben nem kellene-e a külügyminiszternek szabad kezet adni. Nem. *(Dr. Lukács László György: Már van!)*

Tehát a helyzet az, hogy ha ezen kérdések valamelyikére a honvédelmi miniszter úr akar válaszolni, bár nem neki tették fel, azt szívesen vesszük, de az altábornagy urat kifejezetten szeretném megkérni, hogy egyetlen kérdésre se válaszoljon ezek közül, mert el szeretném kerülni azt a helyzetet, hogy mindjárt a Honvédelmi Bizottság meghallgatásakor halálra provokáljuk pártpolitikai kérdésekkel a leendő vagy a meghallgatott vezérkari főnököt. Tehát ha ezekre a kérdésekre, néhányra a miniszter úr akar válaszolni, akkor nyugodtan, de egyébként az altábornagy úr ne válaszoljon rá, kifejezetten ezt kérem.

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Elnök úr, köszönöm szépen. Én sem akarok különösebben reagálni. Azt az általános megjegyzést már elmondta elnök úr, amit én is gondoltam, hogy ez a leendő vezérkari főnök meghallgatására vonatkozó beszélgetés és nem pártpolitikai fórum.

Az elnök úr szavaiból a beszerzések folyamata jól látszik. Arra felhívnám a figyelmet, hogy Magyarország eddig a legnagyobb fegyverrendszerek gyártóival kötött olyan szövetségeket, amelyek nem pusztán eszközbeszerzések, hanem hazai gyártásra és ezen keresztül a védelemipar építésére irányulnak. A Rheinmetallt említhetem, már páncélozott harci járműveket gyártunk Magyarországon, az Airbus és a NASAMS-rendszert említhetem. Most voltam Norvégiában. És sorolhatnám, CZ Colt, ezek a magyar védelmi ipar nemzetközileg elismert legnagyobb támogatói és partnerei. Tehát itt megnyugtathatok mindenkit afelől, hogy a magyar kormány a Magyar Honvédség igényeire koncentrálva a legjobb minőséget adja a magyar katonák kezébe annak érdekében, hogy a személyes biztonságuk is garantálva legyen, illetve az a műveleti képesség is, amit az altábornagy úr kifejezetten az expozéjának az elején említett, a légvédelem és a nehéz dandár kiépítése tekintetében.

Bár ez szakmai kérdés, de a könnyű gyalogsági harcmodort sem a hivatásos haderőre, hanem a tartalékos haderőre vonatkozóan említette, de erre talán majd, ha akar válaszolni, kitér.

Tehát én ezt az interpretációt kerülném, a magyar védelmi beszerzések, a magyar haderő és védelmi ipar kiépítése a legjobb kezekben van és a legkomolyabb nemzetközi partnerekkel a magyar állam együttműködik.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Van-e más olyan kérdező... *(Dr. Harangozó Tamás: Elnök úr, a logisztikával kapcsolatos szakmai kérdésre kaphatok választ?)* Egy pillanat! Ha nincs, akkor egy ennél sokkal rövidebb kört futunk, és utána szeretnék félkor szavaztatni a bizottsággal, tehát kérem, vegyék figyelembe az idő szűkösségét, mert a plenáris ülésen részt kell vennünk. Tessék!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm a szót, elnök úr. Ön nagyon korrekten szokta vezetni az ülést, és azt is becsülöm, hogy mindig védi a mundér becsületét, de szerintem most egy kicsit túlzásba esett. Egyrészt szerintem már méltatlan helyzetbe hozta altábornagy urat, a Vezérkar főnökjelöltjét azzal, hogy megpróbált korrekten válaszolni, és ön, már szinte belefojtva a szót, hogy ne is próbáljon meg, ne is merészeljen - mintegy politikai nyomást gyakorolva rá -, ne akarjon válaszolni a kérdésekre, amikre szerintem igenis lehetne válaszolni.

Az például, hogy ön már-már hazugságnak, nemhogy már-már, hanem konkrétan hazugságnak, meg laikusnak minősítette az én olyan megállapításaimat, hogy titkosítják azt, hogy hány magyar katona szolgál külföldön, és azt mondta, hogy ezt nekem fejből is tudnom kellene, hát, hadd idézzem akkor az egymondatos választ miniszter úrnak, amit idén válaszolt: a külföldön szolgáló magyar katonák létszámára vonatkozó kérdésére válaszul tájékoztatom, hogy az a Hvt. 15. § (1) bekezdése szerint nem nyilvános adatnak minősül, tehát igenis nem kapunk egyértelmű válaszokat. Én értem, hogy néha a baráti médiának, a Magyar Nemzetnek kiszivárogtatnak, vagy nyíltan nyilatkozik miniszter úr, ahogy most is említettem, a Bloombergnek, konkrét számokat is mond, de a mi számunkra az nem nyilvános adat. Ezt én megértem, de legalább azzal ne vádoljon, hogy ezt rosszul tudjuk.

Egyébként én köszönöm az érdemi válaszokat. Azt is köszönöm, és az is beszédes, hogyha valamire nem kaptunk egyébként választ. Ilyen értelemben megerősítésnek érzem azt, amit már többször kérdeztem, hogy igaz-e, hogy az a

honvéd, aki nem szeretne hazáján kívül szolgálni, az alezredesnél magasabb rendfokozatot nem kaphat, ezt immár többszöri kérdésemre való választ nem kapás után most már megerősítve érzem, tehát én köszönök minden érdemi választ, és sok sikert kívánok a Magyar Honvédség új parancsnokának. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Harangozó úr!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Én megköszönném altábornagy úr válaszát, de nem kapott rá lehetőséget tehát. Tehát legalább akkor, amit ő úgy ítél meg, például a logisztikai kérdések kapcsán, de én ragaszkodnék hozzá, hogy a szakmai véleményét a szolgálati nyugdíjjal kapcsolatban, a létevel vagy a nem létevel kapcsolatban elmondja, szerintem az állomány rettenetesen kíváncsi rá, hogy az új vezetője, parancsnoka ebben a kérdésben mit gondol, politikától függetlenül.

A szolgálati nyugdíj nem pártpolitikai kérdés, elnök úr. Szerintem egy szakmapolitikai kérdés, amit önök így döntöttek el. Lehet más vélemény is, szerintem ebben szakmai szempontból az első katona véleményét érdemes meghallgatni. Köszönöm.

ELNÖK: Ha el akarja mondani ezzel kapcsolatban a személyes véleményét, természetesen megengedem, de hozzáteszem, kedves Harangozó úr, hogy itt hiba lenne kizárólag erről beszélni, mert önök folyamatosan, mindig a különböző ágazatok szolgálati nyugdíjviszonyait pedzegetik, holott egyébként erről egy egységes döntést hoztunk. Egyébként pedig a jogállási törvény meg a leendő törvénymódosítás is tartalmazza ezeket a kérdéseket, és majd ön ki tudja fejteni ezzel kapcsolatban a véleményét a legilletékesebbnek, a honvédelmi miniszternek vagy annak az államtitkárnak, aki idejön a bizottsági ülésre, és ezt velünk megvitatja. Ebben az ügyben ugyanis természetesen lehet a honvédeknek véleménye, de hogy a döntést egészen biztos, hogy a politikum hozza meg, az nem is vitakérdés. *(Németh Szilárd István: A törvényt nem véleményezni kell, hanem betartani.)*

DR. BÖRÖNDI GÁBOR LÁSZLÓ altábornagy, jelölt (Honvéd Vezérkar főnöke): Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm szépen a kérdést a logisztikával kapcsolatosan. Azt kell mondanom, hogy ön nagyon jól látja, hogy egyébként... *(Németh Szilárd István közbeszól.)* Bocsánat, tehát ön nagyon jól látja a problémát, ami egyébként nem a Magyar Honvédség, hanem egyébként mindenkinek, az európai hadseregnek a problémája.

A missziók vonatkozásában. Amikor Afganisztánban, Cipruson, Koszovóban és máshol, más helyen szolgáltak a csapataink és a nyugat-európai társaink csapatai, a logisztika igazából szerződéses úton volt megoldva, és a készleteket nem kellett feltölteni, nem kellett utántölteni.

Lássuk, hogy mi történt az orosz-ukrán háború kapcsán! Az látható, hogy Oroszország szisztematikusan elkezdte felépíteni a devizatartalékát. Elkezdte a raktárait feltölteni, de nem eléggé, olyan szempontból, hogy most már kifogytak például a csipekből, a precíziós fegyverekből, tehát egy olyan volumenű hadjárat kezdődött meg, ami logisztikai csatává alakult át.

Ukrajna azért tudja egyébként tartani az állásokat, és azért tartja az egész védelmi rendszerét, mert nyugat európai tagállamok támogatják őket fegyverrel, lőszerrel, utánpótlással. A kérdés most az egyébként, és erre tudok választ adni, hogy Európa hogy áll mondjuk lőszerrel meg haditechnikai eszközzel. Ez egy sommás

vélemény, de igen, tehát igazából a raktárak kezdenek kifogyni, és ennek tükrében több nemzeti együttműködést indítanak.

Ebből a szempontból azt kell mondanom, hogy mondhatnám, hogy látta a jövőt a döntéshozó, de például a várpalotai lőszergyár létrehozása egy nagyon jó történet abból a szempontból, hogy hosszú évekig biztos piaca lesz. 155 milliméteres tüzérségi lövedéket ma nagyon nehéz a világban egyébként találni. Azért olyan számokról beszélünk, hogy 60-80 ezer darabot lőnek el naponta orosz részről és 12-15 ezer darabot pedig ukrán részről, tehát ez óriási lőszer mennyiség.

Na, mi a Magyar Honvédség rákfenéje? Többes ebből a szempontból. Egyrészt szalad ki a régi keleti technika, tehát a BTR-, a D-20-as löveg. Értelemszerűen ennek a fenntartására fordítunk összegeket, de lőszerből itt fogyunk el. Jön be az új technika, ezzel pedig a raktárakat fel kell töltenünk. Tehát ami előttünk álló feladat, nemcsak az új technikai eszköz rendszerbe állítása, hanem a logisztikai hálózatépítés mögé. A keleti technika üzemeltetése, tudjuk jól, teljesen eltér egyébként a nyugatitól. Mire gondolok? Hosszú-hosszú évekkel ezelőtt a MiG 29-et meg a Gripen-t együtt működtettük. Tisztelettel jelenteném, az nem volt könnyű, egy logisztikai rémálom volt, hiszen mi ahhoz szoktunk hozzá korábbról, hogy 100 százalékos hadrafoghatóság: van fegyver, lőszer, kiképzett katona, és az eszköz megy. Igen ám, de a nyugati technológia nem így működik. Tehát vannak olyan időszakok, amikor visszaesik a hadrafoghatóság, mert beérkezik, szervizelni kell, üzemeltetni kell, és egy számítógépes rendszerben, ön is említette, csipvel lehúzzák, bizony-bizony ezt jelzik és be kell vinni a gyárba, vagy jönnek a gyártól és ezt cserélik. Na, ez a volumenű logisztikai változás most már elérte egyébként szinte minden elemét a Magyar Honvédségnek.

Amikor arról beszélünk, hogy meg kell változtatni a logisztikai rendszert, igen, a régit ki kell vezetni. Nagyon jó példa erre a veszprémi központi logisztikai bázis, ahol már automata, automatizált szállítóeszközök vannak, valóban csiprendszerrel működnek, de még szigetszerű. Hozzá kell kötnünk a többi raktárat, hozzá kell raknunk a többi logisztikai elemet, hogy valóban egy olyan kiszolgáló rendszert állítsunk a katonáink mögé, amik időben, térben pontosan ott vannak. Ennek a kimunkálása nekem egyes számú prioritás.

Maga az orosz-ukrán háború azt mutatja, hogy átalakult logisztikai háborúvá. Itt az tartja, az tudja tartani a frontot, akinek van megfelelő logisztikai utánpótlása. Ha nincs, akkor sajnos bekövetkezik bármelyik részről az, hogy akkor akár a vereségbe is beleszaladhat nagyon könnyen. A Magyar Honvédségnek ezt el kell kerülnie.

Meg kell változtatnunk a szemléletmódot, a gondolkodásmódot. Nem akarok a szakmába belemenni, de hogy a szakági gazdálkodás a XXI. században, azért egy kicsit ugorjunk már - a kollégákkal ezen leszünk. Ehhez vannak nagyon jó szakembereink, ezt a csapatot össze akarom rakni, és úgy szeretném áttranszformálni, hogy a régi technikai eszközök üzemképességét megőrizzük, hiszen azzal például a tartalékos erők számolhatnak, de ugyanakkor az új technikát úgy üzemeltessük, ahogy az elő van írva, mert az adófizetők pénzéből működtetjük ezt a hadsereget, nem pazarolhatjuk el egyébként, és nem tehetjük tönkre ezeket az új technikai eszközöket. Ez egy óriási érték, amit kaptunk. Ez a haderőreformnak az egyik alapja egyébként, hogy egy jól működő logisztikai, lőszerutánpótlási rendszert építsünk ki.

Ez egy óriási kihívás, jelentem, és ezzel küzd az Európai Unió is meg a NATO is. Jelentem, befejeztem.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Nagyon szépen köszönjük az aktív képviselői részvételt és a kérdéseket, hozzászólásokat, valamint miniszter úrnak, vezérkari főnök úrnak a válaszokat.

Most a szavazásra kerül sor. Kérdezem a bizottságot, hogy támogatja-e Böröndi Gábor altábornagy úr Honvéd Vezérkar főnökévé történő kinevezését. Aki igennel szavaz, kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* 8 igen. Ki az, aki nemmel szavazott? *(Nincs ilyen jelzés.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 8 igennel és 1 tartózkodással a bizottság támogatja Böröndi Gábor altábornagy úr Honvéd Vezérkar főnökévé történő kinevezését. Gratulálok hozzá! Köszönöm szépen.

A szolgálatához sok sikert, erőt, egészséget, kitartást, szerencsét kívánok! Köszönöm szépen. A bizottsági ülésnek vége van.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 29 perc)

Kósa Lajos
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: dr. Lestár Éva és Madarász Mária